

62000J0235

Domstolens Dom (Femte Afdeling) af 13. december 2001. - Commissioners of Customs & Excise mod CSC Financial Services Ltd. - Anmodning om præjudiciel afgørelse: High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office) - Forenede Kongerige. - Sjette momsdirektiv - Artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5 - Fritagne transaktioner - Transaktioner i forbindelse med værdipapirer - Forhandlinger - Levering af en såkaldt "call center"-tjenesteydelse. - Sag C-235/00.

Samling af Afgørelser 2001 side I-10237

Sammendrag

Parter

Dommens præmisser

Afgørelse om sagsomkostninger

Afgørelse

Nøgleord

Fiskale bestemmelser - harmonisering af lovgivningerne - omsætningsafgifter - det fælles merværdiafgiftssystem - fritagelser i henhold til sjette direktiv - banktransaktioner som omhandlet i artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5 - transaktioner, herunder forhandlinger, i forbindelse med værdipapirer - begreb

[Rådets direktiv 77/388, art. 13, punkt B, litra d), nr. 5]

Sammendrag

\$\$Artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, i sjette direktiv 77/388 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter skal fortolkes således, at begrebet transaktioner i forbindelse med værdipapirer omfatter transaktioner, hvorved rettigheder og forpligtelser for parterne i forbindelse med værdipapirer kan opstå, ændres eller ophøre, men ikke den blotte levering af en faktisk, teknisk eller administrativ tjenesteydelse, som ikke medfører retlige eller økonomiske ændringer.

Begrebet forhandlinger i forbindelse med værdipapirer omfatter ikke tjenesteydelser vedrørende et finansielt produkt, som en kontraktpart overlader til en underleverandør, og som kun består i at give oplysninger om produktet og i givet fald at modtage og behandle bestillinger på tegning af de pågældende værdipapirer, men ikke i udstedelse af værdipapirerne. Begrebet omfatter derimod en særskilt virksomhed, som udøves af en mellemmand over for en sådan kontraktpart, og som bl.a. kan bestå i at give den pågældende oplysning om, hvornår der kan være mulighed for at indgå en

sådan kontrakt, at optage kontakt med den anden part og i mandantens navn og for dennes regning at føre forhandlinger om den nærmere fastlæggelse af de gensidige ydelser.

(jf. præmis 28, 33 og 39-41 samt domskonkl.)

Parter

I sag C-235/00,

angående en anmodning, som High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office) (Det Forenede Kongerige), i medfør af artikel 234 EF har indgivet til Domstolen for i den for nævnte ret verserende sag,

Commissioners of Customs & Excise

mod

CSC Financial Services Ltd,

at opnå en præjudiciel afgørelse vedrørende fortolkningen af artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1),

har

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, P. Jann, og dommerne A. La Pergola, L. Sevón (refererende dommer), M. Wathelet og C.W.A. Timmermans,

generaladvokat: D. Ruiz-Jarabo Colomer

justitssekretær: afdelingschef D. Louterman-Hubeau,

efter at der er indgivet skriftlige indlæg af:

- CSC Financial Services Ltd ved D. Milne, QC, og barrister E. Wilson for accountant L. Allen

- Det Forenede Kongeriges regering ved G. Amodeo, som befuldmægtiget, bistået af N. Paines, QC, og barrister R. Baldry

- Kommissionen for De Europæiske Fællesskaber ved R. Lyal, som befuldmægtiget,

på grundlag af retsmøderapporten,

efter at der i retsmødet den 12. juli 2001 er afgivet mundtlige indlæg af CSC Financial Services Ltd, af Det Forenede Kongeriges regering og af Kommissionen,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse den 12. juli 2001,

afsagt følgende

Dom

Dommens præmisser

1 Ved kendelse af 1. juni 2000, indgået til Domstolen den 13. juni 2000, har High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office), i medfør af artikel 234 EF forelagt et præjudicielt spørgsmål vedrørende fortolkningen af artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (EFT L 145, s. 1, herefter »sjette direktiv«).

2 Spørgsmålet er blevet rejst i en sag mellem på den ene side Commissioners of Customs & Excise (herefter »Commissioners«), som har kompetencen til at opkræve merværdiafgift (herefter »moms«) i Det Forenede Kongerige, og på den anden side CSC Financial Services Ltd (herefter »CSC«) vedrørende forpligtelsen til at svare moms af forskellige ydelser, som CSC udfører for Sun Alliance Group (herefter »Sun Alliance«).

De relevante retsregler

Fællesskabsbestemmelser

3 Sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, har følgende ordlyd:

»Med forbehold af andre fællesskabsbestemmelser fritager medlemsstaterne på betingelser, som de fastsætter for at sikre en korrekt og enkel anvendelse af nedennævnte fritagelser, og med henblik på at forhindre enhver mulig form for svig, unddragelse og misbrug:

[...]

d) følgende transaktioner:

[...]

5. transaktioner, herunder forhandlinger, med undtagelse af forvaring og forvaltning, i forbindelse med aktier, andele i selskaber eller andre sammenslutninger, obligationer, og andre adkomstbeviser, bortset fra:

- varerepræsentativer

- de i artikel 5, stk. 3, omhandlede rettigheder og adkomstbeviser.«

Nationale bestemmelser

4 I henhold til Schedule 9, Group 5, item 6(e) og 7 i Value Added Tax Act 1994 (lov af 1994 om merværdiafgift) i den affattelse, der var gældende på tidspunktet for de faktiske omstændigheder i hovedsagen, var følgende transaktioner fritaget for moms:

»6. Udstedelse, overførsel eller modtagelse af, herunder enhver transaktion vedrørende ethvert værdipapir eller sekundært værdipapir, herunder

[...]

e) andele eller andre dokumenter, som giver adkomst til rettigheder i henhold til enhver trust, som er oprettet med det formål, eller som har den virkning, at den for personer, som har pengemidler til investering, giver adgang til, at de som trustens beneficianter deltager i overskud eller indkomst fra erhvervelse, indehavelse, forvaltning eller afhændelse af enhver form for ejendomsrettigheder.

7. Tilrettelæggelse af udbud af eller deltagelse i garantikonsortiet i forbindelse med nogen af de i item 6 nævnte transaktioner.«

5 Ifølge bemærkning 5 til Schedule 9, Group 5, omfatter item 7 »det forhold, at en person, der ønsker at erhverve eller afhænde værdipapirer eller sekundære værdipapirer som omhandlet i item 6, introduceres for en person, der udfører transaktioner i sådanne værdipapirer«.

De faktiske omstændigheder i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

6 CSC leverer såkaldte »call center«-tjenesteydelser over for finansielle institutioner. Den forelæggende ret har oplyst, at tjenesteydelsen hovedsagelig består i, at et »call center« (et telefonservice-center) overtager hele den finansielle institutions kontakt med publikum i forbindelse med salg af bestemte finansielle produkter, lige fra behandlingen af førstegangsansmodninger om oplysninger og til - men ikke inklusive - gennemførelsen af salget.

7 Sun Alliance - som er en koncern, der omfatter en række selskaber, der forvalter investeringsfonde og investeringsplaner for privatpersoner - havde overladt det til CSC at varetage hele kommunikationen og kontakten med kunderne i forbindelse med et investeringsprodukt, der blev betegnet som »Daisy personal equity plan«. Investeringerne bestod i erhvervelse af andele (»units«) i en investeringsfond, der var organiseret som en »unit trust«.

8 CSC's telefonekspedienter gav de potentielle investorer alle de nødvendige oplysninger og fremsendte bestillingsblanketter for »Daisy personal equity plan«. I henhold til den nationale lovgivning havde de ikke ret til at yde rådgivning, men kunne kun give oplysninger. CSC behandlede også de bestillingsblanketter, som de potentielle investorer fremsendte, og gennemgik blanketterne for at kontrollere, at de var korrekt udfyldt, at den pågældende opfyldte betingelserne, og at betalingen var vedlagt. CSC behandlede endelig anmodninger om afvikling af investeringer.

9 Formaliteterne i forbindelse med udstedelsen eller overførslen af andelene, dvs. »units« i en »unit trust«, blev dog udført af et andet selskab, der ikke var tilknyttet CSC.

10 Sun Alliance ydede vederlag til CSC i form af et gebyr, som bestod af et fast beløb og et beløb beregnet ud fra antallet af opkald og salg.

11 Ved en afgørelse truffet i form af en skrivelse af 21. april 1997 fandt Commissioners, at CSC's tjenesteydelser ikke var momsfrataget i henhold til sjette direktivs artikel 13, punkt B.

12 CSC indbragte afgørelsen for VAT and Duties Tribunal, London (Det Forenede Kongerige), som traf afgørelse om, at fritagelsen i henhold til sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, omfattede de nødvendige forberedende led i udstedelse eller overførsel af værdipapirer.

13 Commissioners appellerede afgørelsen til High Court og gjorde til støtte for appellen gældende, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, kun fritager selve udstedelsen af et værdipapir for afgift, men at afgiftsfritagelsen ikke omfatter forberedende led, der udføres af en tredjemand for udstederens regning. CSC gjorde herimod gældende, at CSC udførte ydelser, som var specifikke og væsentlige for Sun Alliance's udstedelse af værdipapirer, og som derfor måtte udgøre transaktioner i forbindelse med værdipapirer i artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5's forstand.

14 Da High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office), herefter fandt, at sagens afgørelse måtte bero på en fortolkning af nogle af sjette direktivs bestemmelser,

har retten besluttet at udsætte sagen og at forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Hvorledes skal afgiftsfritagelsen - i henhold til artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag - for transaktioner i forbindelse med værdipapirer fortolkes? Det ønskes navnlig oplyst,

a) om begrebet transaktioner i forbindelse med værdipapirer kun omfatter en transaktion, hvorved parternes rettigheder eller forpligtelser i forhold til værdipapiret retligt set ændres?

b) om begrebet transaktioner, herunder forhandlinger i forbindelse med værdipapirer finder anvendelse på en tjenesteydelse, der går ud på at give oplysninger til potentielle investorer og at modtage og behandle bestillinger fra investorer på udstedelse af et værdipapir (men ikke udarbejdelse og afsendelse af selve adkomstdokumentet for værdipapiret), når tjenesteydelsen præsteres over for en person, som retligt set har rettigheder eller forpligtelser i henhold til værdipapiret, af en person, som retligt set ikke har rettigheder eller forpligtelser i forhold til værdipapiret?«

Besvarelsen af det præjudicielle spørgsmål

15 Det præjudicielle spørgsmål falder i to led, hvoraf det første angår fortolkningen af begrebet transaktioner i forbindelse med værdipapirer som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, mens det andet angår fortolkningen af begrebet forhandlinger i forbindelse med værdipapirer som omhandlet i samme bestemmelse.

Fortolkningen af begrebet transaktioner i forbindelse med værdipapirer

Indlæg for Domstolen

16 CSC har gjort gældende, at det fremgår af dommen af 5. juni 1997 i SDC-sagen (sag C-2/95, Sml. I, s. 3017, præmis 68), at de pågældende tjenesteydelser, for at være omfattet af anvendelsesområdet for sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), skal være særskilte, specifikke og væsentlige for de fritagne transaktioner.

17 CSC har anført, at betingelsen om, at de pågældende tjenesteydelser skal være væsentlige for de afgiftsfritagne transaktioner, sikrer, at en tjenesteydelse ikke vilkårligt udelukkes fra afgiftsfritagelsen, f.eks. på grund af den måde, hvorpå faktureringen foregår, eller hvorpå leverandøren fastsætter sine priser. Betingelsen om, at de pågældende tjenesteydelser skal være særskilte ydelser, er en betingelse, som forudsætter en sammenligning, idet den kræver, at tjenesteydelserne let kan identificeres i sammenligning med andre tjenesteydelser, og indebærer, at der skal tages stilling til, om tjenesteydelserne giver indtryk af, at de er et led i finansielle tjenesteydelser i modsætning til andre ydelser. Betingelsen om, at de pågældende tjenesteydelser skal være specifikke for de afgiftsfritagne transaktioner, er en præcisering af betingelsen om, at de skal være væsentlige, idet man herved udelukker tjenesteydelser, som er væsentlige, men som kun består i levering af rutinemæssig, teknisk eller elektronisk bistand, f.eks. udlejning af computere til en bank, levering af rengøringsydelser, levering af telefonudstyr eller en ydelse, der kun består i at besvare telefonopkald.

18 Det Forenede Kongeriges regering har anført, at fritagelserne i henhold til sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), er blevet indrømmet for finansielle tjenester og dertil knyttede formidlingstjenester, fordi sådanne tjenester ikke egner sig til pålæggelse af moms, særlig på grund af, at det i mange tilfælde er vanskeligt at fastlægge modværdien af tjenesteydelsen i forbindelse med den udveksling af penge eller dokumenter, som tjenesteydelsen omfatter. Imidlertid er tjenesteydelser i forbindelse med administration og forvaltning - som der i

almindelighed ikke er vanskeligheder ved at anvende moms på - fortsat momspligtige, selv om de udføres inden for rammerne af finansielle transaktioner. I de tilfælde, hvor levering af forvaltnings- eller administrationsydelser skal være afgiftsfritaget, er dette desuden udtrykkeligt fastsat som i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 1, 2 og 6.

19 Det Forenede Kongeriges regering har endvidere henvist til, at Domstolen i SDC-dommens præmis 66 og 73 har udtalt, at »handel med værdipapirer« indebærer en ændring af det retlige og økonomiske forhold mellem parterne for så vidt angår værdipapirerne. Det må derfor være åbenbart, at afgiftsfritagelsen for transaktioner i forbindelse med værdipapirer ikke omfatter udførelse af administrative tjenesteydelser af den art, CSC har leveret til Sun Alliance i hovedsagen, fordi intet af, hvad CSC foretager, ændrer en persons retlige situation i forhold til et værdipapir.

20 Kommissionen har anført, at afgiftsfritagelsen i henhold til sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, ikke afhænger af identiteten eller karakteren af den person eller den institution, som udfører tjenesteydelsen, og heller ikke af den måde, hvorpå ydelsen konkret leveres (SDC-dommen, præmis 32-38). Det kan heller ikke have betydning, at kunden ikke har kendskab til, at ydelsen delvis udføres af en anden end den, kunden står i et retsforhold til (SDC-dommen, præmis 59).

21 Kommissionen har endvidere anført, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), har til formål at udelukke, at der skal svares moms af visse finansielle transaktioner, herunder transaktioner, som direkte vedrører finansielle instrumenter, på grund af de praktiske vanskeligheder, som en afgiftspålæggelse af sådanne transaktioner ville medføre, og på grund af de mulige konsekvenser af en sådan afgiftspålæggelse for kreditomkostningerne. Disse hensyn kan dog efter Kommissionens opfattelse ikke begrunde, at afgiftsfritagelsen udvides til også at omfatte tjenesteydelser, som den, der udfører en afgiftsfritagen transaktion, måtte benytte sig af. Efter Kommissionens opfattelse forekommer de tjenesteydelser, der udføres af CSC i hovedsagen -s. at give oplysninger til kunderne og at behandle bestillingsblanketter, men ikke at udføre handlinger, der har indvirkning på rettigheder eller forpligtelser vedrørende værdipapirer -ke at kunne betegnes som egentlige transaktioner vedrørende værdipapirer.

Domstolens bemærkninger

22 Indledningsvis bemærkes, at den forelæggende ret har oplyst, at formaliteterne i forbindelse med udstedelse eller overførsel af de værdipapirer, som hovedsagen vedrører, dvs. »units« i en »unit trust«, ikke udføres af CSC.

23 I denne forbindelse bemærkes, at ordlyden af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, i princippet ikke er til hinder for, at en transaktion i forbindelse med værdipapirer består af flere forskellige ydelser, som i så fald kan udgøre transaktioner i forbindelse med værdipapirer som omhandlet i bestemmelsen, og som kan være omfattet af afgiftsfritagelsen i henhold til bestemmelsen [jf. i denne retning for så vidt angår transaktioner vedrørende overførsler i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3's forstand, SDC-dommen, præmis 64].

24 Det skal derfor efterprøves, hvilke betingelser der gælder for, at en ydelse kan være omfattet af afgiftsfritagelsen, og om betingelserne opfyldes af tjenesteydelser som dem, CSC udfører i hovedsagen.

25 I SDC-dommens præmis 66 har Domstolen fastslået, at det er en betingelse for, at de ydelser, en datacentral leverer, kan betegnes som fritagne transaktioner som omhandlet i artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3 og 5, at ydelserne, set under ét, udgør en særskilt helhed, der opfylder de specifikke og væsentlige funktioner for en ydelse som beskrevet i de nævnte numre.

26 Specielt med hensyn til transaktioner vedrørende overførsler i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3's forstand følger det heraf, at de leverede ydelser skal medføre, at der overføres beløb, og at der indtræder retlige og økonomiske ændringer. Der må sondres mellem den fritagne tjenesteydelse i sjette direktivs forstand og den blotte levering af en faktisk eller teknisk tjenesteydelse, som f.eks. at et databehandlingssystem stilles til pengeinstitutts rådighed. I denne forbindelse må den nationale ret navnlig undersøge omfanget af datacentralens ansvar over for pengeinstitutterne, herunder spørgsmålet om, hvorvidt dette ansvar kun omfatter tekniske aspekter, eller om det også omfatter transaktionernes specifikke og væsentlige elementer (SDC-dommen, præmis 66).

27 Dette må på tilsvarende måde gælde for transaktioner i forbindelse med værdipapirer som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5.

28 Som Domstolen har fremhævet i SDC-dommens præmis 73, indebærer handel med værdipapirer dispositioner, som ændrer det retlige og økonomiske forhold mellem parterne, svarende til, hvad der indtræder i forbindelse med en overførsel eller en betaling. Derfor forekommer den blotte levering af en faktisk, teknisk eller administrativ tjenesteydelse, som ikke medfører retlige eller økonomiske ændringer, ikke at være omfattet af afgiftsfritagelsen i henhold til sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5.

29 Dette støttes først og fremmest af det forhold, at forvaring og forvaltning af værdipapirer - som netop er transaktioner, der ikke medfører en ændring af det retlige eller økonomiske forhold mellem parterne - udtrykkeligt er udelukket fra afgiftsfritagelsen i henhold til sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5.

30 Som følge af, at der ved sætningsleddet »med undtagelse af forvaring og forvaltning« i den nævnte bestemmelse indføres en undtagelse fra den i bestemmelsen fastsatte afgiftsfritagelse for transaktioner i forbindelse med værdipapirer, henføres forvaring og forvaltning af værdipapirer under direktivets generelle ordning, der indebærer, at alle afgiftspligtige transaktioner, bortset fra de udtrykkelige undtagelser, pålægges moms. Heraf følger, at tjenesteydelser af administrativ karakter, som ikke ændrer det retlige eller økonomiske forhold mellem parterne, ikke er omfattet af fritagelsen i henhold til artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5.

31 Endvidere fremgår det, som Domstolen har udtalt i SDC-dommens præmis 70, af selve ordlyden af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 3, 4 og 5, at ingen af de pågældende bestemmelser vedrører økonomisk informationsvirksomhed. Sådanne transaktioner kan derfor ikke være omfattet af den i bestemmelserne omhandlede fritagelse.

32 Endelig giver den omstændighed, at en komponent er nødvendig for at gennemføre en fritagen transaktion, ikke holdepunkter for at antage, at den ydelse, der svarer til den pågældende komponent, er fritaget (SDC-dommen, præmis 65).

33 Det følger af det anførte, at begrebet transaktioner i forbindelse med værdipapirer omfatter transaktioner, hvorved rettigheder og forpligtelser for parterne i forbindelse med værdipapirer kan opstå, ændres eller ophøre.

Fortolkningen af begrebet forhandlinger i forbindelse med værdipapirer

Indlæg for Domstolen

34 CSC har anført, at de tjenesteydelser, selskabet udfører for Sun Alliance, falder ind under begrebet forhandlinger i forbindelse med værdipapirer som omhandlet i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, og opfylder betingelserne for at være omfattet af afgiftsfritagelsen i henhold til denne bestemmelse. En sammenligning mellem de forskellige sprogversioner viser, at de

fleste - bortset fra bl.a. den engelske version - omfatter udførelse af en tjenesteydelse fra en persons side, som ganske enkelt optræder som mellemmand mellem de to parter. Dette er f.eks. betydningen af det franske udtryk »négociant«, det tyske »Vermittlung« og det nederlandske »bemiddeling«. På dette grundlag har CSC gjort gældende, at de tjenesteydelser, som selskabet udfører for Sun Alliance, er momsfrataget, fordi CSC utvivlsomt optræder som mellemmand mellem investoren og Sun Alliance.

35 Det Forenede Kongeriges regering har anført, at udtrykket »forhandlinger« i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, er et fællesskabsretligt begreb. Det fremgår af en sammenligning af sjette direktiv i de forskellige sprogversioner - hvori der benyttes udtryk som »Vermittlung« i den tyske version - at »forhandlinger« skal forstås som en ydelse, der udføres af en mellemmand. En sådan tjenesteydelse indebærer efter sin karakter, at der udøves en mellemmandsfunktion mellem potentielle parter i en bestemt transaktion. Det må derimod være åbenbart, at den ikke omfatter udførelse af administrative tjenesteydelser over for en finansiel institution som dem, CSC udfører for Sun Alliance, specielt når den finansielle institutions kunde ikke har kendskab til denne rolle.

36 Kommissionen har anført, at udtrykket »forhandlinger« i sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, udelukkende henviser til den virksomhed, der udøves af mellemmand, hvis rolle består i at medvirke til, at en transaktion bringes i stand, og til, på en af parternes vegne, at føre forhandlinger om vilkårene for transaktionen. Kommissionen har fremhævet, at sådanne mellemmands bidrag til transaktionen kan anses for at være af tilsvarende betydning som parternes eget bidrag og for at give anledning til tilsvarende vanskeligheder i forbindelse med afgiftspålæggelsen. Spørgsmålet om, hvorvidt den virksomhed, som CSC udøver, i hovedsagen kan betragtes som mellemmandsvirksomhed, er i det væsentlige et faktisk spørgsmål, som den nationale ret skal tage stilling til. Kommissionen finder det dog tvivlsomt, om informationsvirksomhed og modtagelse og behandling af bestillinger kan betragtes som egentlig mellemmandsvirksomhed.

Domstolens bemærkninger

37 Det må konstateres, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, ikke indeholder nogen definition af begrebet forhandlinger i forbindelse med værdipapirer som omhandlet i bestemmelsen.

38 Det følger af sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, at udtrykket »herunder forhandlinger« ikke skal definere hovedindholdet af den i bestemmelsen fastsatte fritagelse, men har til formål at udvide bestemmelsens anvendelsesområde til formidlingsvirksomhed.

39 Uden at det er nødvendigt at tage stilling til den nøjagtige rækkevidde af udtrykket »forhandlinger« - som i øvrigt også er benyttet i andre af sjette direktivs bestemmelser, herunder artikel 13, punkt B, litra d), nr. 1-4 - må det dog konstateres, at det i den sammenhæng, hvori det indgår i nr. 5, tager sigte på en virksomhed, som udøves af en mellemmand, der ikke optræder som part i en kontrakt om et finansielt produkt, og som adskiller sig fra de kontraktmæssige ydelser, der typisk udføres af parterne i sådanne kontrakter. Mellemmandsvirksomhed er en tjenesteydelse, som udføres over for en kontraktpart, og som parten yder vederlag for, idet der er tale om en særskilt formidlingsvirksomhed. Virksomheden kan bl.a. bestå i at give den pågældende oplysning om, hvornår der kan være mulighed for at indgå en sådan kontrakt, at optage kontakt med den anden part og i mandantens navn og for dennes regning at føre forhandlinger om den nærmere fastlæggelse af de gensidige ydelser. Virksomheden har således til formål at træffe de nødvendige foranstaltninger for, at de to parter indgår en kontrakt, uden at formidleren har en selvstændig interesse i kontraktens indhold.

40 Der er derimod ikke tale om forhandlinger, når en af kontraktparterne overlader det til en underleverandør at udføre en del af de faktiske transaktioner i forbindelse med kontrakten, herunder at give oplysninger til den anden part, at modtage og behandle bestillinger på tegning af de værdipapirer, kontrakten angår. I så fald indtager underleverandøren samme position som

sælgeren af det finansielle produkt og er dermed ikke en mellemmand, som ikke indtager en stilling som kontraktpart i den pågældende bestemmelses forstand.

41 På grundlag af det anførte skal besvarelsen til den forelæggende ret være, at sjette direktivs artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, skal fortolkes således, at

- begrebet transaktioner i forbindelse med værdipapirer omfatter transaktioner, hvorved rettigheder og forpligtelser for parterne i forbindelse med værdipapirer kan opstå, ændres eller ophøre

- begrebet forhandlinger i forbindelse med værdipapirer ikke omfatter tjenesteydelser, som kun består i at give oplysninger om et finansielt produkt og i givet fald at modtage og behandle bestillinger på tegning af de pågældende værdipapirer, men ikke i udstedelse af værdipapirerne.

Afgørelse om sagsomkostninger

Sagens omkostninger

42 De udgifter, der er afholdt af Det Forenede Kongeriges regering og af Kommissionen, som har afgivet indlæg for Domstolen, kan ikke erstattes. Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den nationale ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger.

Afgørelse

På grundlag af disse præmisser

kender

DOMSTOLEN (Femte Afdeling)

vedrørende det spørgsmål, der er forelagt af High Court of Justice (England & Wales), Queen's Bench Division (Crown Office), ved kendelse af 1. juni 2000, for ret:

Artikel 13, punkt B, litra d), nr. 5, i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter - Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag, skal fortolkes således, at

- begrebet transaktioner i forbindelse med værdipapirer omfatter transaktioner, hvorved rettigheder og forpligtelser for parterne i forbindelse med værdipapirer kan opstå, ændres eller ophøre

- begrebet forhandlinger i forbindelse med værdipapirer ikke omfatter tjenesteydelser, som kun består i at give oplysninger om et finansielt produkt og i givet fald at modtage og behandle bestillinger på tegning af de pågældende værdipapirer, men ikke i udstedelse af værdipapirerne.